

שנה של זיכוי הרבים!!

וזאת תורת השבת

הכל בחסד מאיתנו יתברך שמו | שנה להוצאת הגיליון!!! | פרשת וירא תשפ"ד | עלון מס' 55

וממחשבה למעשה הוא ניגש אל מנהל הסמינר, ובתחילת דבריו התנה עמו שיישאר הדבר בסוד ביניהם ושום אדם שבעולם לא יידע מההסכם הזה. הם ישבו במשרדי הסמינר, וחישבו את עלות שכר הלימוד של אותה נערה בכל שנות לימודיה בסמינר. החישוב הגיע לסכום של שבעת אלפים דולר! סכום זה לא היה בידי מספר הסיפור והוא ביקש שיפרסו את החוב.

המנהל שאל אותו, מהו הסכום החדשי שהוא יכול לעמוד בו. הלה השיב לאחר מחשבות רבות, כי יכול להפריש ממשכורתו סך 100 דולר בכל חודש. ובחישוב מהיר מדובר בהוראת קבע של 70 חודשים בכדי לשלם חוב זה! מדובר בכמעט שש שנים רצופות בהם ישלם עבור הנערה...

הדברים סוכמו ומנהל הסמינר החתימו על כך. מאחר שהבעיה המרכזית סולקה, והתשלום עד סוף הלימודים סודר, התקשר המנהל למשפחה ואמר להם, כי הנהלת הסמינר התכנסה כדי לדון על כך והוחלט להשיב את הנערה לסמינר ללימודים. "בנוסף", מוסיף המנהל ואומר, "הוחלט לפטור אתכם מכל תשלום עד סיום כל שנות הלימודים בסמינר!".

אי אפשר לתאר את השמחה העצומה של אותה משפחה לשמע הבשורה הטובה. וכמובן, המנהל כפי שהתחייב בפני בעל המעשה, לא גילה לאיש מה גרם לשינוי ההחלטה של הנהלת הסמינר וכיצד התחולל הנס בו ההנהלה הסכימה לקבלה מחדש... והנה, תיכף לאחר אותו מעשה נאצל, בורא עולם שילם לזוג, והם נושעו בבן!... ילד מדהים ומוצלח שחוט של חסד משוך על פניו ומוצא חן בעיני כל רואיו, ובעת הסיפור כבר היה אותו בחור בגיל 16. (פניני עין חמד, באדיבות פרפרת) ***

הארץ פנים ששינתה עולמות

היה זה בראשית קיץ תשס"ד. אל מלון בירכתי עיירת הנופש הציונית דאבוס שבשווייץ הגיע ר' אהרן א. עם בני משפחתו, על מנת לנפוש בו שבוע ימים. במהלך ימי הנופש חל גם יום השבת, יום שכולו עונג ומנוחה, ובצאת השבת, לאחר סעודת מלווה מלכה, יצאו בני המשפחה לטיול בנופים הקסומים. כששבו למלון היה זה כבר בשעת חצות הלילה, ולהפתעתם גילו שבגינת הלווי שבקדמת המלון יושבים בחוסר מעש זוג הורים ובתם שנפשו במלון בימים האחרונים, ומזוודותיהם וצרוותיהם לצידם.

ר' אהרן ניגש מיד אל האב, מבקש להבין מדוע המשפחה על חבילותיה 'זדוקה' בחצר המלון, ללא קורת גג לראשם... עד מהרה התבררה התמונה: הטיסה לישראל יוצאת עם שחר, ואילו המלון מחייב פינוי חדרים עד השעה 12 בלילה, ואם לא עומדים במועד זה יש לשלם עבור יום נוסף. לפיכך, החליטו בני המשפחה לפנות את חדרם לפני חצות הלילה, כשאת המשך הלילה - עד השעה שלוש וחצי לפנות בוקר - יעשו בגינת המלון תחת כיפת השמים! על אתר הודיע ר' אהרן, כי משפחתו יכולה להצטמצם לשני חדרים, כדי להקצות למשפחה הזו חדר אחד - קורת גג למשך השעות שנותרו עד הטיסה. אך אבי המשפחה סירב בנימוס להזמנה, והם נפרדו זה מזה בלחיצת יד ואיחולי נסיעה טובה. בשעה 3:00 לפנות בוקר התעורר ר' אהרן, ומחשבותיו נשאוהו אל המשפחה הממתינה תחת כיפת השמים. 'בוודאי הם נרדמו קלות ועתה עליהם להתעורר, איך יצליחו לשאת את כל

חסד לשם שמים

יקח נא מעט מים וגו' (יה, ד) תנא דבי רבי ישמעאל: בשכר שלשה זכו לשלשה, בשכר 'חמאה וחלב' זכו למן, בשכר 'והוא עמד עליהם' זכו לעמוד הענן, בשכר 'יקח נא מעט מים' זכו לבארה של מרים (ב"מ פו:)

כשיהודי עושה חסד, הקב"ה לא נשאר חייב. המילה 'חסד' מורכבת משתי מלים - חס ד'. דהיינו שבורא עולם חס על אותו אדם העושה חסד עם זולתו והוא זוכה לישועות מעבר לגדר הטבע.

הרה"ק רבי שלמה גולדמן (ר' שלומק'ה) מזוועיל צוק"ל היה אומר: "בכל פסיעה ופסיעה שעושה אדם למען זולתו, חוסך הוא בכך אלף פסיעות עבור עצמו!".

***

שלא לבייש בת ישראל

שנים רבות לאחר נישואיהם היו בני הזוג, מהמשפחות החשובות שבארצות הברית, חשוכי בנים ל"ע. הם דרשו ברופאים שונים, הגיעו לפרופסורים בעלי שם עולמי, אולם כל אלו לא הועילו להם. בצר להם הם פנו לרבנים, התפללו ושפכו את ליבם אצל שוכני עפר בנוסף לקיום של סגולות רבות, אולם נראה היה כי שערי שמים נעולים בפניהם, והם נותרו עשרות שנים חשוכי בנים.

עד שלפתע פתאום לאחר עשרות שנות עקרות, הגיעה ישועתם הגדולה, ונולד להם ילד אחד בלבד, עלם חמודות מוצלח מאוד בכל ענייניו.

אחד מקרובי הבעל ביקש להבין כיצד זכו לכך. ואכן לאחר הפצרות רבות חוזרות ונשנות, ולאחר שנים, הסכים הבעל לגלות את אוזנו, וכך היה המעשה: כידוע, הוצאות הלימודים הפרטיים בארצות הברית מגיעות לסכומים גדולים ולעיתים מתקשים ההורים לעמוד בסכומים אלו. יהודי אחד המתגורר באמריקה, שפרנסתו הייתה בדוחק, לא היה לו מספיק כסף עבור תשלום שכר לימוד לבתו בת החמש-עשרה שלמדה בסמינר המקומי. הנהלת הסמינר שלחה בתחילה עם הבת את ההודעה, שעליהם להסדיר את התשלום. לאחר מכן ניסו ליצור קשר טלפוני, ומאחר ועניין התשלום לא הסתדר, נאלצו לשלוח מכתבי אזהרה. הלה בשל מצבו הכלכלי הקשה, לא יכול היה לשלם, ולפיכך בחר להתעלם מהבקשות החוזרות ונשנות של הסמינר.

בסיכומו של עניין כשלא נענו, נאלצו הללו להוציא את הבת בבושת פנים מן הסמינר. קשה לתאר את גודל בושתה וזערה של הבת. ולאחר שהסיפור התפרסם כאש בשדה קוצים בקרב בנות הסמינר ומשפחותיהם, וכן בקרב שאר אנשי הקהילה, אף הוריה סבלו ביזיונות ובושות.

סיפור זה הגיע לאוזני בעל המעשה ונגע מאוד לליבו. אולם, למגינת ליבו מצבו הכלכלי גם לא היה כ"כ מזהיר, בלשון המעטה. הוא התייעץ עם אשתו, והם הגיעו למסקנה, שכדאי לגשת למוסד בו הנערה למדה ולנסות להגיע להסכם בדבר התשלום עם ההנהלה.

סיפור זה הגיע לאוזני בעל המעשה ונגע מאוד לליבו. אולם, למגינת ליבו מצבו הכלכלי גם לא היה כ"כ מזהיר, בלשון המעטה. הוא התייעץ עם אשתו, והם הגיעו למסקנה, שכדאי לגשת למוסד בו הנערה למדה ולנסות להגיע להסכם בדבר התשלום עם ההנהלה.

נופיה המשגעים של עיירת הנופש דאבוס בשווייץ

דאבוס מושלגת

נמצא מסילות לליבה, נצליח לשוב ולחבר אותה אלינו ואל כור מחצבתה. אבל למרבה הצער, לכל אורך שבוע החופשה היא נותרה אטומה, לא אבתה לשמוע, ליבה לא נפתח ולו כדי סדק קל... "ואז", המחותרן עצר לרגע כדי להסדיר את יבבותיו, "הגעת אתה. בעיצומו של לילה, בשיא האפלה.

בתי ראתה אותך - יהודי לא צעיר, שקם ממיטתו כדי לסייע לאחיו הזקוק לעזרה, עושה הכל כדי להעניק תחושה טובה, מתמסר באופן כה יוצא דופן למען זולתו - וזה מה שפתח לה את הלב!

ואם היא עומדת להינשא עכשיו לחתן בן תורה - זה רק בזכותך. עד הרגע שראינו אותך - דבר לא הועיל. רק המפגש עם החסד הטהור שלך, המראה של יהודי שעושה חסד ללא כוונת תועלת, כבוד או תמורה כספית - זה מה שהמיס את לבה, והשיב אותה לאמונתה וטהרתה!"

"רבי אהרן יקירי!" - חתם המחותרן את השיחה, "לא אוכל לשמוח בחתונה בלעדיך, הרי כל החתונה היא הודות למעשיך הנאצלים, שוש עמי משוש!" - כמעט התחנן המחותרן. ור' אהרן משנה את תוכניו וקובע מיד כי ישנתך בחתונה לכל אורכה... (פניני פרשת השבוע, באדיבות פרפרת)

"אולי יש המישים צדיקים" (יהוד)

אחד מוותיקי הפעילים של ארגון 'אחינו', הוא הרב שמואל הורביץ, שידיורב לו בקירוב רחוקים ובהצלמתם של אלפי בני נוער לאורך השנים.

במסגרת הפעילות שלו, 'חורש' הרב הורביץ את הארץ לאורכה ולרוחבה, עובר בית בתי ספר תורניים שבהם לומדים תלמידים ממשפחות מסורתיות ודתיות, ופועל בקרב תלמידי כיתות ח', כדי להכווין אותם ללימודים בישיבה לאחר שיסיימו את חוק לימודיהם בבית הספר היסודי.

"במקרים רבים, אם אין פעילות מספקת, הילדים הללו יכולים בקלות להיפלט מעולם התורה, ולעבור למסגרת חילונית לחלוטין, רק כי לא היה פעיל מתאים שיעמוד בפרץ בזמן הנכון ויגרום לילד לרצות להיכנס לישיבה."

לישיבה. הרקע ממנו באים התלמידים ברובם, אינו מכיר את עולם הישיבות. עבור רוב רובם, הלבוש הישיבתי נתפס כזר ומנוכר מאוד. הם לא רואים את עצמם מסוגלים להתלבש בצורה הזאת וחיים במסגרת ישיבתית נוקשה.

גם ההורים סבורים במקרים רבים שמוטב יהיה אם הילד ילמד במסגרת שבה הוא יכול להוציא תעודת בגרות, דבר שלדעתם יעזור לו להתפרנס בחייו הבוגרים. הם היו מעדיפים מוסד תורני, אבל אם אין להם מוסד כזה שיכול להתאים, מבחינתם עדיף שהילד ילמד במוסד חילוני ותהיה לו אפשרות להתפרנס, מאשר שילמד במוסד תורני וכשיגדל יהיה עני מרוד ומובטל 'כמו כל החרדים'...

התפקיד של פעילי 'אחינו' בהקשר זה הוא לעשות היכרות של ההורים והתלמידים עם עולם הישיבות של הצעירים המתחזקים. כיום יש ישיבות שהוקמו על פי הנחיית רבותינו גדולי הדור,

האדמו"ר מגור שליט"א במנוחה בדאבוס הציורית בשווייץ

חבילותיהם ומזוודותיהם באמצע נמנום לילי? איך יסתדרו בהעברת המזוודות לרכב? - מהרהר ר' אהרן, וכבר הוא מתלבש ונועל נעליים, מבקש לרדת אליהם ולסייע. בני ביתו תמהו לנוכח כוונתו, לקום באמצע הלילה ולרדת לסייע למשפחה שעוד רגע עוזבת את המלון, אך ר' אהרן נותר נחוש: "זה לא רק לסייע להם לסחוב את המזוודות, זה גם לתת להם חפיסת שוקולד לטיסה, וגם ללוות אותם - שזו מצוה הלכתית חשובה. ובכלל, לתת להם תחושה טובה טרם צאתם לדרך, הקלה היא בעיניכם!"

חושך, אפילה למלוא האופק. אף פרה שוויצרית אינה גועה במרחקים, עיצומו של הלילה. בני המשפחה מישראל מחלצים את עצמותיהם מכורסאות גינת המלון, נרעדים מצינת הטל שירד עליהם לאורך השעות האחרונות. הם מחפשים את המזוודות והחבילות שסביבם, בולשים לראות אם לא שכחו משהו, ובלאות מתחילים לנוע לכיוון הרכב... ולפתע, כאלומת אור באפילה, מתייצב ר' אהרן. "באתי לומר לכם נסיעה טובה!" - הוא אומר בחיוך רחב.

"...חושך, אפילה למלוא האופק. אף פרה שוויצרית אינה גועה במרחקים, עיצומו של הלילה..."

"תנו לי לסחוב, תנו לי אתם עייפים, ולפניכם עוד דרך לשדה התעופה ואחר כך טיסה. תנו לי לסחוב!" - הוא אומר, וכבר הוא מגלגל לפניו עגלה טעונה מזוודות בדרכו

לרכב שבחניה, ולא נחה דעתו עד שהעמיס וסידר את המזוודות ברכב, וגם העניק למשפחה חפיסת שוקולד שוויצרי, שיהיה להם 'מתוק בפה'...

"נסיעה טובה!" - הוא מכריז בחיוך רחב. אבי המשפחה לא מוצא מילים להודות לו, ומנפנף בשלום ידידותי במבוכת מה. חולפת שנה, וביום מן הימים נוחתת בתיבת הדואר של ר' אהרן הזמנה לחתונת הבת של אותה משפחה.

ר' אהרן פותח את ההזמנה, השם מוכר לו, ועד מהרה הוא נזכר בסיפור ההוא. הוא מבחין שהחתונה תתקיים בירושלים - בעוד הוא תושב בני ברק, ועל אתר הוא מציין בלבד כי יפה שנשלחה לו הזמנה, אם כי הקשר ביניהם אינו מחייב אותו לנסוע לירושלים. עוברים יומיים, והנה אבי הישיר טלפון. "ר' אהרן היקר, קיבלת את ההזמנה שלנו?" - שואל אבי המשפחה בידדות מופגנת. "בוודאי, קיבלתי, מזל טוב' והרבה נחת. בוודאי אתה משער שקשה לי לבוא לירושלים, אני ממעט לצאת מחוץ לעיר!" - מתנצל ר' אהרן, תמה על עצם השיחה הטלפונית...

"לא ולא, ר' אהרן, אתה חייב!" - קורא לעברו המחותרן, "אתה פשוט חייב! אתה המחותרן הראשי, כל החתונה הזו היא רק בזכותך! אני חייב שתבוא!" - קורא המחותרן בהתלהבות נרגשת... "מה קרה? החתונה בזכותי? מה כבר עשית?" - שואל ר' אהרן כשגבותיו מתעגלות בתדהמה, "מה הקשר אלי?"

"זה הכל בזכותך, החתונה הזו, הבת הזו, הכל בזכותך!" - פורץ המחותרן בבכי, ומגלה את הרקע לחופשה היא: "הלא תדע רבי אהרן יקירי, שאינני בעל אמצעים לשאת בעלויות של חופשה כזאת, זה גם לא באופי שלי. אבל קרה מה שקרה, בתי היקרה והאהובה סתה מדרך החינוך שהקינינו לה, מצאה את החברות הלא נכונות, ועוד רגע היתה מאבדת את עולמה הרוחני בשתי ידיה..."

ר' אהרן נפעם. עדיין לא הבין מה הקשר אליו, אך מבועי הרגש של המחותרן לא הותירו לו פנאי להשחיל שאלה. המחותרן המשיך: "בעצת יועצים שונים, הוחלט שניסע יחדיו, ההורים והבת, לחופשה בשווייץ. אולי אם נשהה יחד, רחוק מהסביבה המוכרת,

הבחורים לא חייבים ללבוש לבוש ישיבתי לפחות בשנה הראשונה ועוד ועוד.

"כשאתה לוקח כזה בחור לסיור בשתיים או שלוש ישיבות, אתה קודם כל מנפץ את הסטיגמה שהוא קיבל בבית ומכלי

ישיבת אחינו לצעירים - מודיעין עלית, במהלך הבנייה

התקשורת, על איך נראית ישיבה. הוא מבין שבישיבה יש בחורים שיודעים לחייך, שכיף להם שם, שזה בכלל לא מקום חשוך ואפל כמו שזה מצטייר בעיניו. אם צריך לוקחים את ההורים לסיבוב בישיבות, ועושים איתם את אותה העבודה", מסביר הרב הורביץ. ***

הסיפור שלנו מתחיל בסיפורה של כיתה קטנה מאוד, בבית ספר תורני באזור באחד המושבים.

"זה היה בשנה שעברה", מספר הרב הורביץ, "התחלנו לבדוק מה המסלול שלי לשנה הקרובה, עם אילו בתי ספר אני עובד, והתברר שיש בית ספר אחד שהשנה שיש שם בכתה ח' שבעה תלמידים בלבד...

"עשינו חשבון כזה. הרי אחוזי ההצלחה שלנו אף פעם לא מלאים. מבין שבעה תלמידים, סביר להניח שלא נצליח להכניס את כולם לישיבה. יהיו כאלו אולי אחד או שניים, שבכל מקרה ילכו לישיבה, אז אני אשקיע שעות רבות בכיתה הזאת כדי להכניס בסופו של דבר שניים או שלושה בחורים לישיבה לכל היותר? ומי אומר שאצליח בכלל, לפעמים לא מצליחים..."

"מילא אם בית הספר הזה היה על הדרך לבית ספר אחר שאנחנו עובדים איתו, היתה זו חצי צרה, אבל לא! הוא נמצא במקום מרוחק לנו ודי מבודד משאר בתי הספר התורניים באזור, כך שלהגיע אליו צריך להשקיע זמן ניכר של נסיעה במיוחד למקום.

"כמובן שבסוף החלטנו שלא מותרים עליו. איך אפשר לוותר על הצורך לתת הזדמנות לשבעה ילדים, נשמות טהורות? אולי לא נצליח לחולל שם שינוי, אבל להושיט להם לגלג הצלה אנחנו חייבים לפני שהם ילכו לאבדון רח"ל.

"השקעתי שם במשך כל השנה, ולא ראיתי ברכה גדולה בעמלי. לקראת סוף השנה כבר חשבתי שעבדתי בחינם. אין שם הצלחות גדולות, ואולי הגיע הזמן להרים ידיים ולוותר עליהם.

"ואז התברר לי ששום דבר לא היה בחינם... פנו אלי כמה מהמורים בבית הספר, ואמרו לי שיש להם נושא חשוב לשיחה עמי.

"נכנסו לחדר המורים, ושם הם סיפרו לי שיש להם תלמיד, בכיתה ז', שההורים שלו החליטו להוציא אותו מבית הספר הזה. אולי בגלל ילד בכתה שהציק לו, אולי בגלל אחד המורים, אני לא יודע למה, אבל זה היה מנוי וגמור מבחינתם שהילד לא ממשיך עוד שנה בבית הספר הזה.

"הבנתי שבכל האזור אין עוד בית ספר תורני... מה עושים? ההורים מבהירים, מבחינתם אפילו בית ספר חילוני זאת אופציה טובה יותר. במקום הזה הם לא משאירים את הילד.

"אמרנו לי המורים, חבל על הילד. הוא ילד טוב, אפשר להציל אותו, אם הם לא מוכנים שהוא ימשיך כאן בבית הספר, אולי תסדר לו ישיבה שיקבלו אותה, למרות שהוא צעיר יותר בשנה משאר הבחורים שנרשמים עכשיו לישיבות..."

"אמרתי, למה לא? בואו ננסה. פניתי להורים ולילד, לקחתי אותו לסיבוב בכמה ישיבות, וראיתי שהוא מאוד התלהב. הילד החליט, אני רוצה ללכת לישיבה... תדבר עם ההורים שלי..." ***

"הבעיה היתה שההורים גילו קצת פחות התלהבות... התחלתי לדבר עם האבא שלא מאוד אהב את הרעיון אבל אמר שאם זה מה שהילד רוצה הוא מוכן לשקול את זה בתנאים מסוימים. "בכל מקרה, אמר לי האבא", זה לא משנה מה שאני יגיד לך, "האמא של הילד לא תסכים בשום אופן, אני מכיר את אשתי ואני אומר לך שאתה יכול לשכוח מזה..."

"אם צריך לדבר עם האמא, נדבר עם האמא... הגעתי אליהם הביתה, וקבלת הפנים היתה צוננת למדי. ממש לא התלהבה לנהל את השיחה הזאת.

"ניסיתי לפתוח שיחה וביררתי מה המקצוע שלה... התברר שהיא עובדת כרופאה כירורגית באחד מבתי החולים הגדולים בארץ..."

"איזה יופי", אמרתי להם, "בדיוק קראתי מאמר על ניתוחים אנדוסקופיים, זה מרתק, העולם הזה של הניתוחים הזעיר-פולשניים..."

"וראה זה פלא, האמא הקשוחה פתאום כבר לא היתה כל כך עוינת. היא הסבירה לי כמה דברים שלא ידעתי, אני שאלתי אותה עוד והרחבתי אופקים בתחום שבאמת מעניין אותי מאוד..."

"כמובן שזה לא אומר שבשלב זה היא כבר הודיעה שהיא שולחת את הבן שלה ללמוד בישיבה. ההתנגדות נותרה בעינה, והיא היתה התנגדות מאוד תקיפה, אבל עכשיו כבר היתה לנו אפשרות לדבר, התפתח דיון שבהמשך הפך למו"מ... היא הגיעה לישיבה שממנה התלהב הילד, בחנה את התנאים ולא מצאה שום סיבה של ממש להתנגד למקום, למעט העובדה שמדובר בישיבה עם לימודי קודש ותובעניים..."

"בשלב הזה, הוויכוח עבר לזירה אחרת. הוא התנהל בין האמא והבן. היא טענה שהוא לא יודע ולא מבין מה טוב לו, ושהוא לא יהנה בישיבה, זה רק נראה לו כזה נחמד אבל כשהוא ישב שם כל היום מול הגמרא, הוא ירגיש אחרת. הילד התעקש שהוא רוצה ללמוד בישיבה ורק בישיבה.

"בסופו של דבר הילד ניצח. האמא אמרה לו, "אני את דעתי לא שיניתי, אבל אני רואה שאתה כל כך מתעקש אז אני נותנת לך לנסות. אתה תתחיל ותראה בעצמך שאמא תמיד צודקת. אתה תראה שאתה לא בנוי לזה."

"בחודש אלול הילד התחיל את הלימודים בישיבה, וב"ה אני שומע מאנשי הצוות שם שהוא עשה חיל בלימודיו. עכשיו בתחילת חודש חשוון הוא שוב חזר לישיבה בשמחה רבה, ומתברר שהוא מתקדם בקצב מאוד יפה ובעזרת ה' עוד יהיה תלמיד חכם מופלג.

"אחרי כל הסיפור הזה חשבתי לעצמי, הרי כמעט ויתרנו על כל הביקורים בבית הספר הזה. רק שבעה ילדים בכיתה, לא צפויה שם הצלחה בכלל, בשביל מה להשקיע ולשרוף זמן... אני חושב שבחודש אחד שהבחור הזה היה בישיבה, הוא למד תורה מספר שעות גבוה יותר מכל השעות שאני הזבזתי כביכול כדי לבקר בבית הספר ההוא. הנה מסתבר שהשעות האלו לא הלכו לאיבוד כלל וכלל, אדרבה, הן היו השקעה מניבה מאוד. על כל שעה שבזבזתי שם באותה שנה, אנחנו זוכים שהילד הזה עוד ילמד שעות רבות בימי חייו, וזה חלקי מכל עמליו! (דרשו)

"זלוט יושב בשער סדום" (י"ט א.)

כשהגיעו המלאכים להפוך את סדום מצאו את לוט יושב בשערה שבאותו יום מינוהו שופט עליהם (רש"י) ותמוה: במשך יובל שנים לא נהפכה, וביום שמינו את לוט כשופט, דוקא אז נהפכה? לכאורה, עם שופט צדק כלוט, היו להם סיכויים לשפר את דרכם!

אקדים לתשובה ספור מעשה, ובי היה מעשה. כשהשתלטו הרוסים על ליטא אסרו על קיום הישיבות, סגרו את תלמודי התורה, אטמו את המקוואות, אבל לא יכלו לאסור את האנשים, כבודדים, לקיים מצוות דתם. ובנובהרדוק, הן יודעים אתם, חנכונו לאור: "לא יבוש מפני המלעיגים עליו בעבודת השם".

הלכתי אפוא בחוצות העיר כשציציותי בחוץ. והשטן הגיע. שוטר עצרני: "מה החוטים האלו?!"

אני זוכר שספרו. אחד מראשי ההסתדרות, פוקר ומעביר על דת, רחץ בימה של תל אביב ונקלע למערבולת. למזלו, הבחין בו המציל. מיהר לסירתו, אל החסקה, ומשהו. כשהגיע אליו שמעו זועק בחרדה: "אני לא חוזר בתשובה, אני לא חוזר בתשובה!" נו, תאמרו, הלא גמרא מפורשת היא: (ערובין יט.) רשעים, אפילו על פתחו של גיהנום אינם חוזרים בתשובה. אבל לא תשמעו עד הסוף.

בתמונות: המגיד משרים הנודע רבי יענקל'ה גלינסקי זצ"ל משפיע מתורתו

כששבה אליו רוחו שאלו על כך. ספר לו: גדלתי בבית דתי, אבי היה חסיד סלונים. נמשכתי אחר רוח התקופה והתפקרתי, החלטתי לעלות עם גרעין חלוצי ולייסד קיבוץ בארץ ישראל. אמר לי אבי: יתכן

שאנו נפרדים לנצח ולא אראה אותך עוד, כפי שאכן היה. יש לי אליך בקשה אחת. לפני שאתה עולה ארצה, לך להפריד מהרבי, לקבל ברכת הדרך.

האמת, כבר לא הייתי שם, אבל איך אומרים, בקשה אחרונה ממלאים. חבשתי כיפה ונכנסתי אל הרבי. הוא ידע בדיוק מי אני והיכן אני, ואמר לי: "גדלת כאן, אבל האדם הוא בעל בחירה, ונסחפת למחוזות אחרים. אבל כלום לא יעזור לך, שרשיך כאן. דע, שלא תמות בלי תשובה!"

כשיצא, תלש את הכיפה ושוב לא כסתה את ראשו. וכעת, שנכנס לים ונגרף למערבולת, חשש שקיצו בא ונזכר בדברי הרבי. החל לזעוק שאינו חוזר בתשובה. ואם אינו חוזר, הרי לא ימות. שהרי כך הבטיח הרבי. והראיה, שאכן ניצל! ואני מתבונן ושואל: ייצור כזה, כופר או מאמין? אם כופר הוא, מה לו ולהבטחת הרבי. ואם מאמין, למה לא הניח הבוקר תפילין?

והתשובה: אדם רגיל הוא, גדוש בסתירות... כמה שננו בנובהרדוק את הסיפור מ"חובות הלבבות" (סוף הקדמה שער הבטחון): חסיד נסע לסחור ולהתעשר במדינת הים, ומצאם עובדים לפסלי עץ ואבן. ולעג בפני הכומר: "איזה עיוורון וסכלות. לסגוד לפסל מעשה ידי אדם!" התעניין הלה [הכומר]: "ואתה, למי עבודתך?" התלהב [החסיד]: "לאלקים היחיד שברא הכל, ומשגיח על הכל, ומפרנס לכל!"

אמר לו [הכומר לחסיד]: "מעשיך סותרים את דבריך!" תמה [החסיד]: "הכיצד?" הסביר [הכומר, את כוונתו בדבריו]: "אילו האמנת במה שאמרת, היה אלוקיך ממציא לפניך פרנסתך בעירך ולא היית טורח לעבור אורחות ימים לחפשה!" נסתמו טענותיו [של החסיד], ושב לעירו, ולא יצא ממנה! ולענינו, הבין שחי חיי סתירה! (ערוך במקצת. מתוך 'הגדת')

"בגד של יהודים", אני עונה. "יש ברוסיה חופש דת!" עיניו ירקו ברקים: "חופש דת בבית. ללכת כך ברחבו זו התגרות, פרסומת לדת. פעילות אנטי מהפכנית", צמד מלים שעורר חלחלה באותם ימים. "את התעודות!" הרי לך. הייתי פליט מפולין, חסר תעודות. זו היתה עברה פלילית, שעלו לה לסבך בצרות צרורות! "בוא אתי, במטרה יחקרו". וימצאו שאני בן ישיבה ואיני עובד, "טפיל" לפי הגדרתם, עברה נוספת. אך מה באפשרות לעשות, כאשר אבדתי אבדתי. אנו הולכים, וכולם סוטים מדרכנו כאילו היינו מצורעים. איש אינו רוצה בקשרים, לא עם שוטר ולא עם אסיר. תוך כדי הליכה אני שולף מהכיס שני רובלים, ומושיט לו. "טוב ויפה", הוא מסגן בארסיות. "פרופוגנדה, פרסומת חוצות לדת, וחסר מסמכים, ומנסה לשחד שוטר בעת מלוי תפקידו. תמשיך כך, לקבור את עצמך!" ומחיש את צעדיו לעבר תחנת המשטרה.

כשגיע לשם אני אבוד, הדברים יצאו מכלל שליטה. "טוב", אני עונה. "תגיד אתה, כמה?" "חמישה, לא פחות". למזלי הטוב, היה לי החמישה החליפה ידיים והוא הפטיר: "לך, ושלא אראה אותך יותר." בלי חמישה רובלים, התכוון.

והבנתי שבסדום היו חוקים נוראים, ואיך שרדו שם? אם לא במתן קופיקות אזי במתן רובלים. אבל ביום בו מינו שופט הגון שאינו נוטל שוחד ושופט בנוקשות על פי חוקי סדום, אחת דינה להחרב!... (והגדת)

לוט, ואנחנו

נפש האדם מי ידע! "ויסע לוט מקדם" (יג, יא) הסיע עצמו מקדמונו של עולם, אמר: אי אפשר לא באברהם ולא באלוקיו (רש"י יג, יא) - והכניס אורחים במסירות נפש, ואפה מצות כמנהג שראה בבית אברהם! (רש"י יט, ג.)

ואם אתה תמה על כך, בוא וראה: **קורח** חלק על משה רבינו ונבואתו ועל תורה מן השמים. משך אחריו מאתיים וחמישים ראשי סנהדראות, ואון בן פלח "הבריז", אבל נתן תקיעת כף שיבוא. אמרה לו אשתו: "תישן, ואני אסתדר אתם." באו לקראו, וחפפה ראשה בפתח האוהל. אמרו: אין זה צנוע לשוחח עמה עתה, והלכו לבדם לאבדם (סנהדרין קט:). כיצד יובן: לחלוק על משה ועל תורה מן השמים, "בהצותם על ה'" (במדבר כו, ט), ובה בעת להקפיד על הידורי צניעות! כמה סתירות מתרוצצות בנפש האדם!

בין חמש העבירות שעבר **עשו** בו ביום, מנו (בבא בתרא טו:): שכפר בעיקרו, וביזה את העבודה שהיתה בבכורות. לא מובן: וכי דורשים מהכופר בבורא שיעריך את עבודתו?! הלאה: אם כפר בעיקר, מדוע חפץ בברכות. וזעם כל כך על יעקב שנטלן, עד שנדר להרגו. וצעק צעקה גדולה ומרה עד מאד, ונשא קולו ובכה. הלא כל הברכות, ממקור הברכות, "ויתן לך האלקים" (בראשית כז, כח). איך אפשר לכפור בבורא ולחפוף בברכותיו?!

אך זה האדם! רבי ירוחם ממיר זצ"ל אמר, שלשוא הוגיעו חכמים וחוקרים מוחותיהם ליישב סתירות בהנהגת האדם. כמה דיו נשפך וכמה קולמוסים נשתברו בנסיונות אלו, ולחנם. ומדוע, כי אין כאן כל תמיהה: במהותו, האדם הוא יצור מלא סתירות!

אנא הרבו בתפילה ולימוד תורה לרפואת האישה החשובה **אורה בת ברכה** בתושח"י

בסיעתא דשמיא
בעזרת השם יתברך ויתעלה, יצאה לאור
חוברת המאגדת בתוכה את כל עלוני הקיץ
של "וזאת תורת השבת" בחצי
השנה האחרונה, מפסח תשפ"ג עד ראש
השנה תשפ"ד.
ניתן להשיג את החוברת במייל:
aa0534153385@gmail.com